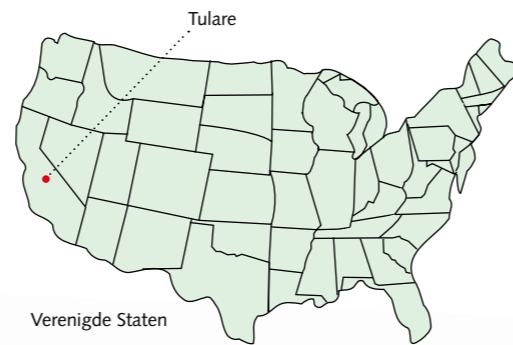

Een gps-systeem in de veewagen en het meten van eiwitgehalten in het bloed van de kalveren om veehouders te wijzen op het belang van voldoende biest. 20.000 kalveren per jaar opfokken in Amerika houdt voor Joost Teunissen vooral in dat hij mensen controleert.

Ben je wel eens op een kraamafdeling in een ziekenhuis geweest en heb je gezien hoe steriel het daar is? Dat is niet voor niets en ik wijs melkveeouders er vaak op hoe belangrijk hygiëne in de afkalfstal is. Als een goede hygiëne in de afkalfstal ontbreekt, merk ik dat als eerste aan het aantal zieke kalveren.' Joost Teunissen is een man van duidelijkheid. De 42-jarige kalveropfokker uit Tulare vestigde zich vijftien jaar geleden in de Amerikaanse staat Californië. 'Als ik merk dat ik van een bepaalde veehouder steeds meer kalveren ontvang die snel aan de diarree raken, ga ik naar hem toe

om de hygiëne rondom het afkalven en de biestverstrekking te controleren. De problemen bespreken en oplossingen aandragen werkt het beste.' Teunissen fokt jaarlijks meer dan 20.000 kalveren van nul tot vier maanden op voor vijftien melkveebedrijven in de buurt. Hij had veel ervaring met kalveropfok opgedaan in Nederland toen hij besloot vaarskalveren volgens vooraf vastgestelde bedragen op te gaan fokken in de Verenigde Staten. 'Een kalveropfokbedrijf opzetten vraagt hier niet zoveel kapitaal als een melkveebedrijf opstarten', legt hij uit. 'Bovendien beste-

den grote melkveebedrijven de opfok van de jongste kalveren graag uit vanwege de arbeidsintensiteit, zodat ze zich kunnen richten op het melkvee.'

Kalverdiefstal lucratief

Teunissen houdt de kalveren in de open lucht in houten hokken. In elk hok zitten drie kalveren. 'Plastic hokken worden in de zon te heet en bovendien zijn de houten hokken die wij nu hebben veel goedkoper. Voor zeventig dollar aan hout timmeren mijn mensen een hok voor drie kalveren in elkaar.' Teunissen heeft het over 'mijn mensen' omdat de

Joost Teunissen: 'Droogstandsmineralen zorgen voor vochttekort bij kalveren'

kalveropfok inmiddels werk biedt aan bijna veertig man. 'Ik merk dat ik zeventig procent van mijn tijd bezig ben met het managen en controleren van mensen en dertig procent met de kalveren.' Het personeel bestaat voornamelijk uit Mexicaanse medewerkers. Eén persoon is verantwoordelijk voor het dagelijks ophalen van de kalveren bij de melkveebedrijven. 'De chauffeur heeft hier het hoogste jaarsalaris', vertelt Teunissen zonder schroom. 'Maar hij heeft dan ook een grote verantwoordelijkheid. Hij moet zorgen dat de kalveren die hij op-

haalt ook daadwerkelijk hier worden gebracht. Er vinden tijdens de transporten namelijk veel diefstallen plaats.' Teunissen legt uit dat kalverdiefstal lucratief is en vaak erg slim wordt gespeeld. 'Vaarskalveren zijn gemiddeld vijfhonderd dollar waard. Er zijn situaties bekend waarbij de veerijder halverwege zijn tocht een afspraak had met een vriend om goede kalveren te ruilen voor kweenkalfveren, kalveren afkomstig van een tweeling. De oornummers werden gewisseld en niemand die iets merkte, totdat de kalveren geïnsemineerd moesten worden en ze onvruchtbaar bleken.'

De kalveren voor Teunissen krijgen daarom voorafgaand aan het transport een brandmerk van het bedrijf. Ook worden er digitale foto's gemaakt van elk kalf. 'Daarnaast heb ik een gps-systeem geïnstalleerd waarmee ik de route en de laadtijd van de chauffeur kan volgen.'

Dagelijks krijgt Teunissen nieuwe kalveren aangevoerd in de leeftijd van nul tot zeven dagen. Bij aankomst geeft hij ze een oornummer en krijgen ze een gift van kunstmatige biest, waarin veel eiwit zit. Kalveren die niet gezond ogen, krijgen een elektrolytenmengsel. 'Ik heb gemerkt dat veel kalveren met een vochttekort worden geboren', vertelt Teunissen. 'De oorzaak hiervan is dat veehouders veel zouten en mineralen in de droogstand voeren om melkziekte bij de koe te voorkomen. Maar daardoor worden er steeds meer kalveren geboren met een vochttekort en zijn de botten van de kalveren ook veel zachter.'

Gepasteuriseerde melk

Bij aankomst neemt de jongveeopfokker steekproefsgewijs een bloedmonster om de waarde van het bloedeiwit te bepalen. 'Daarmee controleer ik of de kalveren wel voldoende biest hebben gehad. Als een medewerker tien kalveren

Per jaar 20.000 kalveren

Joost Teunissen: 'Als een goede hygiëne in de afkalfstal ontbreekt, merk ik dat aan het aantal zieke kalveren'

De pinken op Milky Way Dairy zijn opgefokt door Teunissen

De nuchtere kalveren worden dagelijks aangevoerd

op een nacht opvangt, kun je je voorstellen dat ze wel eens een kalf overslaan. Doordat ik de bloedwaarden doorspreek met de bedrijfsleider kan hij als dat nodig is maatregelen treffen. Door te meten heb je een extra controlemogelijkheid.' Kalveren die onvoldoende biest hebben gehad, herkent Teunissen snel. 'Die zijn veel vatbaarder voor diarree en hebben een veel tragere groeistart.' De eerste veertien dagen krijgen de kalveren tweemaal per dag drie liter kunstmelk. Daarna zijn ze sterk genoeg voor een overgang naar een melkmengsel

van half kunstmelk half gepasteuriseerde melk. De gepasteuriseerde melk is melk die Teunissen aankoopt van enkele melkveebedrijven. Het is melk die niet geschikt is voor levering aan de fabriek. Op een temperatuur van zestig graden wordt deze melk in een grote ketel gepasteuriseerd. 'Gepasteuriseerde melk toevoegen verlaagt de kosten', verduidelijkt Teunissen. 'Bovendien groeien de kalveren goed van echte melk.' Teunissen let weliswaar scherp op de kosten, maar zuinig voeren doet hij niet. Elk kalf krijgt zestig dagen lang melk en

Stef Booiijk: 'In toptijden kalven er 50 koeien per dag'

Een van de grootste leveranciers van kalveren aan Teunissen is het bedrijf Milky Way Dairy met 4200 melkkoeien in Visalia, waar Stef Booiijk als bedrijfsleider de scepter zwaait. 'We hebben zelf geen goede huisvesting voor de opfok van de nuchtere kalveren. Bovendien focussen we ons liever op het melkvee en jongvee ouder dan vier maanden', aldus Booiijk. Dat betekent niet dat er geen aandacht is voor de nuchtere kalveren. 'Elke drie dagen schuiven we de beide afkalfstallen schoon. Daarin kunnen koeien in een grote groep vrij rondlopen. Daarna ontsmetten we de stallen

Na twee maanden gaan de kalveren naar groepshokken

Ingeven van een infuus tegen uitdroging

neemt in die periode 25 kilogram melkpoeder op. 'Ik geloof niet in verkorten van de melkperiode. Bezuinigen op kalvervoeding zie je op latere leeftijd terug. Dat kalveren eerder ruwvoer opnemen als ze minder melk krijgen, geloof ik niet. Wij voeren vanaf de eerste dag ook al een mix van granen en vanaf twintig dagen merk je pas dat ze daar echt wat van gaan opnemen.'

Bijspenen knippen is een risico

Na twee weken worden de kalveren ont-hoornd. Naar de bijspenen kijkt Teunis-

met kalk en gooien we er een nieuwe strooisellaag in.' De navels van de pasgeboren kalveren worden standaard gedipt met een jodiumoplossing en alle kalveren krijgen na de geboorte volgens protocol binnen vier uur twee liter biest. Elke morgen worden de kalveren opgehaald, over het jaar gezien zijn dat er gemiddeld 25 per dag. 'We weten dat hygiëne in de afkalfstal belangrijk is, zeker wanneer er in toptijden 50 koeien per dag afkalven', aldus Booiijk. 'Uitbesteden van de kalveropfok kost geld, maar omdat een goede opfok zo belangrijk is, vinden we het echt werk voor specialisten.'

De kalveren krijgen een mix van granen

De kalverboxen zijn van hout en kosten 70 dollar voor drie plaatsen

Gerrit Bruins: 'Pinken drachtig van gesekst sperma leveren 200 dollar meer op'

Het aantal stuks jongvee in de veekralen op het bedrijf van Gerrit Bruins in Dalhart kan sterk variëren. Bruins fokt in Texas jongvee op en verkoopt het aan diverse bedrijven. 'In deze regio

zijn er veel melkveebedrijven die sterk groeien en daarvoor vee nodig hebben. Ik koop jonge kalveren en wanneer ik eraan kan verdienen, dan vertrekken ze weer.' Bruins houdt 500 stuks jongvee vanaf de speenperiode tot aan de periode dat ze hoogdrachtig zijn. Bruins voert het jongvee in drie groepen. Op basis van conditiescore en ontwikkeling verhuizen dieren naar een andere groep. 'De basis van de rantsoenen is altijd gelijk, maar de kostprijs van producten bepaalt het uiteindelijke rantsoen.' Bruins heeft momenteel een grote groep jongvee, ruim 200 stuks, die drachtig is

sen niet om. 'Het is te risicovol om personeel die te laten wegknippen', is het heldere antwoord. Ook krijgen de kalveren op deze leeftijd een enting tegen ibr, bvd en een pinkengriep. De melkgift wordt langzaam afgebouwd en na twee maanden komen de kalveren in groepshokken. De houten boxen worden daarna bezemschoon gemaakt. Enkele dagen leegstand in de zon en een paar handen gebluste kalk zijn vervolgens voldoende om de hokken klaar te maken voor de volgende ronde.

In groepshokken kunnen de kalveren schuilen tegen de zon

van gesekst sperma. 'Pinken drachtig van gesekst sperma leveren 200 dollar per stuk meer op. Stierkalveren zijn hier niets waard, terwijl vaarskalveren erg gewild zijn omdat de bedrijven willen groeien.' Die bedrijfsontwikkeling zorgt volgens Bruins ook voor een grote vraag naar gespecialiseerde kalveropfokbedrijven. 'Ik ben zelf gestopt met de opfok van kalveren voor anderen omdat door de hoge voerprijzen de marge minimaal werd. Kalveropfok moet je net zo zake-lijk benaderen als het houden van melkvee. Het gaat erom dat je aan het eind van de rit geld overhoudt.'

'Meten en de resultaten doorspreken met personeel en aanleverende bedrijven, dat is de basis', zegt Teunissen. 'Het begint bij een goede hygiëne in de afkalfstal en het opvolgen van de protocollen, zoals bij biestverstrekking. We merken dat het vaak dezelfde bedrijven zijn waarvan we het hoogste uitvalpercentage hebben bij de kalveren. De oorzaak daarvan ligt dan echt niet bij ons.'

Jaap van der Knaap

Brandmerken moet diefstal voorkomen

